

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, dnia 27 marca 2013 r.

P.R. Rępech
Biuro Prasowe Senackie
Wpłynęło: 28.03.2013
nr 2551

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 28.03.2013 r.
nr 1436, podpis: *MPolcei*

IF7/0602/2/SWD/2013/RD 25389

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej

Grzegorz Wojciechowski

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 27. posiedzenia Senatu RP w dniu 21 lutego 2013 r., przedstawiam następujące stanowisko Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w zakresie wykładni przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – dalej zwanej *ustawą*, które prawdopodobnie znalazłyby zastosowanie do opisu przedstawionego w oświadczeniu. Pragnę jednak zaznaczyć, że pełna odpowiedź na postawione pytania możliwa jest jedynie po szczegółowej analizie powołanego przez Panów Senatorów przypadku, tj. wyników kontroli skarbowej przeprowadzonej w podmiocie prowadzącym indywidualną działalność gospodarczą za rok 2008.

W polskim ustawodawstwie nie występuje uniwersalna definicja prawna pojęcia *obrotu*, można ją więc odnieść do każdej formy prowadzenia działalności. Kategoria ta jest raczej pojęciem ekonomicznym, księgowym niż prawnym, jednakże pojęcie „obrotu” używane jest przez przepisy wielu ustaw. Przykładowo art. 3 pkt 5 *ustawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. – Prawo probiercze* (Dz. U. Nr 92, poz. 529) określa „obrót”, jako „každorazowe udostępnienie wprowadzonego do obrotu wyrobu z metalu szlachetnego w celu jego używania lub sprzedaży”. Także w innych przepisach prawa, choć definicja przybiera różne brzmienie, odwołuje się do sprzedaży, zbycia, udostępniania, jako jego istoty.

Ustawa wylicza instytucje obowiązane, tj. podmioty, na których ciążyą określone obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Art. 2 pkt 1 lit. q *ustawy*, jako jedną z kategorii instytucji obowiązanych wskazuje przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie obrotu metalami lub kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi. Powyższa kategoria instytucji obowiązanych została

dodana do ustawy w 2002 r. na bazie rekomendacji Financial Action Task Force (zwanym dalej FATF), które wskazują, że obowiązki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu powinny spoczywać także na tej kategorii podmiotów (tj. „dealers in precious metals and dealers in precious stones”), zwłaszcza w odniesieniu do realizowania przez nich transakcji gotówkowych o wartości równej lub wyższej od określonego progu. W ramach tej kategorii instytucji (tak, jak to przedstawiono w raporcie FATF z 2008 r. zatytułowanym “Guidance for dealers in precious metal and stones”) rozumiano zarówno przedsiębiorców handlujących metalami i kamieniami w czystej postaci, jak i wyrobami wytworzonymi z nich, tj. jubilerów. Takie też rozumienie tej kategorii instytucji zostało przyjęte w zakresie ustawy.

Jubilerzy jako taka właśnie kategoria zostali uwzględnieni w planowaniu szkoleń z zakresu realizacji obowiązków wynikających z ustawy w 2004 r. Takie zaszeregowanie i kategoryzację Generalny Inspektor uwzględnił również już w roku 2006, przedstawiając Prezesowi Rady Ministrów informację sprawozdawczą z realizacji zadań, w której jubilerzy wskazywani byli w grupie podmiotów zgłaszających transakcje ponadprogowe.

W 2009 r. w wyniku nowelizacji *ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* obok kategorii instytucji obowiązanych odnoszących się do przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie obrotu metalami lub kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi została wyodrębniona osobna kategoria przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.), przyjmujących płatności za towary w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15 000 euro, również gdy należność za określony towar jest dokonywana w drodze więcej niż jednej operacji (art. 2 ust. 1 lit. t).

Na tej podstawie, bazując na literalnej wykładni przepisów można przyjąć, że przedsiębiorcy dokonujący obrotu innymi towarami niż dosłownie wymienionymi w art. 2 pkt 1 lit. q ustawy i przyjmującymi za nie płatność w gotówce o wartości równej lub wyższej od 15.000 EUR są objęci art. 2 pkt 1 lit. t ustawy

Z przedstawionego przez Panów Senatorów opisu przypadku nie wynika jednoznacznie, jakiego rodzaju transakcji i transakcje na jakie kwoty były przedmiotem kontroli. W związku z powyższym, trudno jest odnieść się do konkretnych obowiązków spoczywających na instytucji w myśl przepisów ustawy. Definicja transakcji przytoczona w ustawie obejmuje swoim zakresem dokonywane we własnym, jak i w cudzym imieniu, na

własny, jak i na cudzy rachunek m.in. przeniesienie własności lub posiadania wartości majątkowych, które to pojęcie odnosi się nie tylko do środków pieniężnych, lecz także m.in. do papierów wartościowych, wartości dewizowych, praw majątkowych, rzeczy ruchomych oraz nieruchomości. Zatem pojęcie przeprowadzania transakcji nie wiąże się wyłącznie z przeprowadzaniem transakcji polegających na przepływie środków pieniężnych.

Generalny Inspektor Informacji Finansowej świadomy jest wątpliwości interpretacyjnych wynikających z konieczności dostosowania przepisów *ustawy* do specyfiki działania różnych rodzajów instytucji obowiązanych, dlatego też dziękuję za przekazanie przedmiotowego oświadczenia. Liczę na aktywny udział Panów Senatorów w przyszłych pracach legislacyjnych nad nowelizacją przepisów *ustawy* związanych z wdrożeniem do krajowego systemu prawnego zapisów tzw. IV Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.

Pozostaje do dyspozycji Panów Senatorów w przypadku konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień.

z poleceniem
z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Andrzej Parafianowicz
Andrzej Parafianowicz